REDAKCJA
ADMINISTRACJA
Rua Em. Perneta, 842

Prenumerata roczna
W Brazylji 20$000
W Argentynie, Urugwaju i Paragwaju 5 pezów argent.
W U.S.A. itd. 2 dol.

Płatna z góry

Cena numeru $300
Za Kurytybą $400

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

Primeiro Jornal em lingua polonêsa na America do Sul

Adres na listy i przesyłki pieniężne:
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA — PARANA

NR. 41 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 13 PAZDZIERNIKA ROK 1940

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR I WYDAWCA: PAWEŁ NIKODEM

WĘGIEL KRAJOWY

Prezydent republiki podpisał świeżo ważny dekret o zabezpieczeniu produkcji węgla brazylijskiego a zarazem reglamentujący jego wydobywanie. Dekret przewiduje zastosowanie tych środków w zagłębiach węglowych wzdłuż kolei Jacuhy, w RGrS, a w stanie Sta. Cat. wzdłuż kolei na południowym wybrzezu, w portach Laguna i Imbituva. Powstanie zakład dla wyrobu brykietów z węgla krajowego, jakoteż specjalna flota rzeczna i morska dla przewozu węgla. Instytut technologiczny i Departament produkcji mineralnej otrzymają stosowne urządzenia do pracowni, dla przeprowadzania badań i orientacji technicznej.

Art. 6-ty wspomnianego dekretu ustanawia, że urzędy celne będą wydawały ładunki węgla zagranicznego, w stanie zwykłym lub brykietach, tylko za przedstawieniem dowodu, że sprowadzający nabył równocześnie węgiel krajowy wagi conajmniej 20 procent ilości, jaka nadeszła dlań z zagranicy. Wedle art. 9 rząd ustali półroczny termin dla zastosowania typów węgla w kopalniach krajowych, a za podstawę będą służyły wnioski Rady narodowej dla kopalń i hutnictwa. Art. 11-ty ustanawia, że na zasadzie wniosków wspomnianej rady, rząd republiki wyznaczy każdego roku, ile dana okolica ma zakupić węgla krajowego do celów wywiązania się z warunku przewidzianego w art. 6.

Art. 13-ty przewiduje nast. taksy: 10 mlr. od tony sprowadzanych z zagranicy olejów, z wyłączeniem gazoliny i nafty, 2$000 od tony węgla krajowego, oddanej na rynek. Ze źródeł tych będą pokrywane wydatki wynikające z niniejszej ustawy.

Tradução

O presidente da Republica assinou importante decreto sobre auxilio á producão do carvao nacional, regulamentando, ao mesmo tempo, essa producão. O decreto preve realizações das medidas nas regiões carboniferas, na ferrovia Jacuhy, Estrada de Ferro Tereza Cristina, Portos de Laguna, Imbituva, a instalação de uma usina de briquetagem de carvao nacional, a organisaçao de uma frota carbonifera e aparelhamento do Instituto Nacional de Tecnologia e Departamento da Producao Mineral para pesquizas e orientacao técnica.

O artigo sexto estabelece que o desembaraco alfandegario do carvao estrangeiro, importado bruto ou briquetado, dependerá da apresentada prova da aquisicao pelo importador da quantidade de carvao nacional correspondente, no minimo, a 20% da quantia importada. O artigo nono prevê que o governo fixará o prazo de seis méses para as caracteristicas dos carvões nacionais, de acórdo com os estudos propostos pelo Conselho Nacional de Minas e Metalurgia. O artigo onze prevê que a venda do carvao nacional para efeito da porcentagem de aquisicao dos importadores será fixado anualmente pelo governo da Uniao para as diversas regiões do pais, por proposta do Conselho.

O artigo treze estabelece as seguintes taxas: 10$000, por tonelada de óleo importado, exceto gazolina e querozene, 2$000 por tonelada de carvao nacional entregue no mercado para ocorrer as despesas oriundas do decreto-lei.

Brazylia-Argentyna

W Rio podpisano nowy układ handlowy między Brazylią i Argentyną. Jest rzeczą zbyteczną wspominać o istniejących już ożywionych stosunkach między Brazylią i wielką sąsiadką z południa. Wymiana handlowa zostanie powiększona dla dobra obu krajów. Nowy układ określa wysokość wzajemnego obrotu handlowego na kwotę do 150 milionów mlr. dla każdej ze stron. Dla nabycia nadwyżek produkcyjnych będzie otwarty wzajemny kredyt w wysokości 50 mln. pezów. Do nadwyżek zaliczono kawę, pszenicę, drzewo, węgiel i matę.

Foi assinado no Rio o acordo comercial entre o Brasil e Argentina. Desnecessario se torna falar dos já existentes intensas relações entre o nosso pais e a grande amiga do sul. Bem, essas relacões serão ainda mais desenvolvidas, para o bem de ambos os paises. — O comercio anual será, para cada um dos paises, até 150 mil contos. Para a aquisicao dos excedentes da producao haverá um credito reciproco de 50 milhoes de pesos arg. (250 mil contos). Entre os excedentes são colocados o cafe, o trigo, a madeira, o carvão e o mate.

Osadnik Polski

(Correio da Manhã, Rio — 25.9.1940)

1) Gdy Brazylia stanowiła kolonię, jedynymi emigrantami, którzy się do niej udawali, byli murzyni i Portugalczycy. Dopiero D. João VI, opuściwszy Portugalię w ucieczce przed Napoleonem, zrozumiał wprędce, jak potrzebną jest dla Brazylii imigracja twórcza, złożona z ludzi pracy. Odtąd też porty brazylijskie stanęły otworem dla napływów z całego świata.

1820. Polska, żywa w sercach swych synów i władająca ich duchem, była wykreślona z map urzędowych. Pod jarzmem trzech potężnych najeźdźców, Polacy — ci sami Polacy, którzy przez całe wieki osłaniali obecnych, bezlitosnych nieprzyjaciół przed nawałami barbarzyństwa i którzy stali wśród najbardziej rozwiniętych narodów Europy — stracili prawo do bytu; stali się przedmiotem wywozu.

I tym sposobem, jako artykuł eksportu niemieckiego, wylądowała tu w 1824 r. pierwsza grupa osadników polskich. Wyrwano tych ludzi z ich domów, z ich ziemi ojczystej, z ich gniazd odwiecznych, gdzie nie pozwalano im nawet na używanie rodzonej mowy.

Paliła ich niewygasła tęsknota za daleką ojczyzną, lecz tutaj znaleźli wolność, którą cenili nad życie, i w atmosferze swobody, w trudzie i znoju przystąpili do uprawy pól, pobudowali domy, dali dobre wychowanie swym dzieciom, a gdy w groby się kładli, zamykali oczy w spokoju serca, spełniwszy swój obowiązek tak względem przybranej ojczyzny jako też względem swoich najbliższych. Umierali szczęśliwi, nie przyniósłszy wstydu ani swemu ludowi, ani swym nowym gniazdom w ziemi, która ich przyjęła.

Osadnik polski, który nie miał podówczas przedstawicielstwa dyplomatycznego przy dworze cesarskim, przybywał tu i zakładał ogniska bez żadnej pomocy, nie miał nikogo, ktoby się nim zaopiekował. Klimat, warunki meteoro-biologiczne, zdrowotność okolicy, środki komunikacyjne — o wszystko to rząd mało zadawał sobie kłopotu, aczkolwiek istniał już wówczas instytut zaludnienia w Rio. Rząd chciał, aby emigrant chwycił się pracy i rozwinął wskazaną mu miejscowość, lecz na tym wszystko się kończyło. Przybywający otrzymał narzędzia, i marsz w puszczę! A co to były za bory w 1824 roku!.. W ślad za mężem szła zasmucona niewiasta, niosąc na ręku płaczącą dziecinę...

Schodziły lata... Posuchy i ulewy, wiatry i burze oraz groźne niepogody spadają na kraj. Wojny zakłócają spokój wewnętrzny i zewnętrzny Brazylii.

Wojna Urugwajska. Sprawa cisplatyńska. Tam to pierwsi imigranci polscy padają na polach bitew, w obronie honoru, godności i całości ojczyzny przybranej. Wojskowe zapiski brazylijskie dają świadectwo ich świetnym czynom, ich nieustraszonej odwadze. Żołnierz polski, który niedawno temu zadziwił świat swą bitnością, którego bohaterstwo i dyscyplina znajdują uznanie nawet u nieprzyjaciela, wykazał już wówczas, z jakiego materiału jest ulepiony, i podniósł bardzo wysoko uznanie dla swych barw i znaków. Aby wskrzesić w pamięci ich świetne czyny, przypominam rozkaz dzienny markiza Barbaceny z dnia 27 maja 1827 r. Przypominam kapitana Stefanowskiego, który w dniu 20 listopada 1827, na czele swego oddziału wstrzymał chwalebnie zacięty nieprzyjacielski atak. Chcę wspomnieć generała Trompowskiego, który odznaczył się w wojnie z Paragwajem a którego potomkowie po dziś dzień noszą mundury wojsk brazylijskich. Nie sposób przeoczyć Niewiadomskiego, oficera 15-go batalionu w tejże samej wojnie. W ataku na fort Itupuru dnia 17 kwietnia 1866 r. odznaczyli się Julewski, Kniewicz i Przewodowski. Ojciec tego ostatniego, Andrzej Przewodowski, inżynier i geolog, już w 1850 roku wskazywał na bahijskie Lobato i inne złoża naftowe w Brazylii.

Gdy jedni przelewali krew w pierwszych szeregach, drudzy, niejako w odwodzie, zdobywali puszczę, przeprowadzali drogi i wygrzebywali orne pola z pod korzeni odwiecznych borów, uznojeni od światu do zmierzchu, niepowstrzymani w pionierskim rozpędzie. Iluż ich padło ofiarą bestyj leśnych, ilu innych pokonały choroby zakaźne, a nie było nikogo, ktoby tym ofiarom puszczy przyszedł z pomocą! Przed oczyma mymi przesuwają się obrazy kości ludzkich, rozrzuconych w febrycznych okolicach południa brazylijskiego. Z lasów Cruz Machado i innych miejscowości wstaje zmora strasznego dramatu, gdy zwłoki ludzkie stawały się pokarmem wieprzów, bo do kopania mogił brakło czasu i rąk ludzkich. Dopiero gdy dziewięćdziesiąt procent tych nieszczęśliwych zginęło, wtedy wreszcie przyszła rządowa pomoc zdrowotna.

Lecz polscy zdobywcy puszcz nie upadli na duchu, acz byli wyczerpani do ostatecznych granic. Odwrotnie, przeciwności losu hartowały ich wolę i podniecały pionierów do tym większych wysiłków. (Dok. nast.)

O Imigrante Polones

(1) Quando o Brasil era ainda colonia, as unicas emigrações que se faziam para cá eram a de negros e a de portuguezes. D. João VI, abandonando Portugal sob a ameaça de Napoleão, em breve comprehendeu a necessidade de uma imigração util e trabalhadora. Desde então os portos brasileiros foram abertos á emigração universal.

1820. A Polonia, viva e soberba nos corações de seus filhos, não figurava nos mapas oficiais. Sob o jugo de tres poderosos opressores, os poloneses, esses mesmos poloneses que anos atrás salvaguardaram os seus impiedosos inimigos da invasão dos barbaros, que refulgiam por entre os mais civilisados povos do continente, perderam o direito de existir; as proprias personalidades eram coisas de exportação.

E assim em 1824 chegaram os primeiros imigrantes poloneses, como exportação alemã, arrancados de seus lares, de suas patrias, dos berços em que nasceram, mas onde nem sequer lhes era permitido usar a propria lingua.

Sob a saudade constante da patria distante, gozaram aqui a liberdade que tanto ambicionavam, e nella, graças ao trabalho incessante e arduo, cultivaram o solo, constituiram seus lares, educaram condignamente seus filhos, e morreram com a consciencia tranquila por ter cumprido os seus deveres para com a patria adoptiva e para com as suas familias. E morriam felizes por não terem envergonhado o seu povo, o seu berço em terra que os acolheu.

O imigrante polones que então não tinha representação diplomatica alguma junto à Corte, estava aqui como que desamparado, sem proteção. O clima, as condições meteoro-biologicas, salubridade da região, os meios de comunicação pouco importavam ao governo, embora já no Rio existisse o Instituto do Povoamento. Queria, sim, que o emigrante trabalhasse e produzisse em determinada zona— era só e era tudo. Recebia a ferramenta e marchava para o matto. E que mattinho esa esse de 1824!... Atras ia a esposa aflicta, carregando em seus braços uma creança chorando...

Passam-se os annos... Seccas e chuvas, ventos e tempestades, intemperies tremendas assolam o Brasil. Guerras embaraçam a sua vida politica interna e externa.

Guerra do Uruguay. Questão Cisplatina. Ali os imigrantes poloneses na defesa da honra, da dignidade e da integridade da patria adotiva, tombam nos campos de batalha. Os seus lances de gloria, os seus rasgos de bravura são assignalados nos escriptos militares brasileiros. O soldado polones, que ainda ha pouco assombrou o mundo pela sua combatividade cujo heroismo e disciplina são reconhecidos até pelo inimigo, já então revelou de que massa era feito, elevando bem alto o conceito da farda que envergava. Para evocar os seus feitos, lembro a ordem do dia 27 de maio de 1827, assignada pelo marquez de Barbacena. Lembro o capitão Stefanowski que no dia 20 de novembro de 1827, ao lado de seus companheiros, resiste gloriosamente á tremenda offensiva inimiga. Lembro o general Trompowski, cujos descendentes ainda hoje envergam a farda do Exercito Nacional, e se destacou na guerra do Paraguay. Lembro ainda Niewiadomski, official do 15º Batalhão, durante a mesma guerra. No ataque ao forte de Itupuru, no dia 17 de abril de 1866, distinguiram-se Julewski, Kniewicz e Przewodowski. O pae deste, André Przewodowski, geologo estudioso, já em 1850 assignalava a região do Lobato e demais zonas petroliferas brasileiras.

Enquanto estes na vanguarda derramavam o seu sangue, os que ficaram na retaguarda, com ardor e enthusiasmo, desde a aurora até ao occaso, desbravavam as mattas, construiram estradas, exploravam o solo. Quantas centenas desses infelizes morreram nas garras das feras terriveis ou victimados pelas doenças infecciosas, sem ter quem os soccorresse! Na minha imaginação revejo aquella ossada humana esparramada nas zonas paludicas dos Estados sulinos; revejo o drama pavoroso de Cruz Machado e mais outros logares onde os porcos devoravam os cadaveres que não podiam ser enterrados por falta de tempo e de alguem. Somente quando mais de noventa por cento desses infelizes já nao existiam é que veiu o auxilio sanitario.

Esgotados, anemiados, com miseras reservas organicas, nao desanimaram. Ao contrario, os reveses da sorte mais afiavam as suas vontades, mais inflammavam as suas ambições de triumpho. (Continua)

PADEREWSKI jedzie do Stanów Zjednocz.

Albany (St. Zj.) Polska Rada Narodowa w Stanach Zjedn. podaje do wiadomości, że sławny na cały świat pianista polski Ignacy Jan Paderewski został zatrzymany w Hiszpanii, kiedy starał się o bilet do Stanów Zjedn. Rada zwróciła się do departamentu (ministerstwa) spraw zagranicznych w Waszyngtonie z prośbą o poczynienie starań celem uwolnienia Paderewskiego. Informacja owa dodaje, że niemcy obawiają się skutków wielkiej popularności Paderewskiego w Ameryce.

Madryt. Przybył tu z Saragossy były szef rządów polskich i znany w całym świecie mistrz fortepianu Ignacy Paderewski, udający się do Lizbony a stamtąd samolotem do Stanów Zjedn.

Tradução

Albany (Estados Unidos) (U.P.am.) A União das Associações Polonezas informa que o famoso pianista e ex-chefe do governo da Polonia Ignacy Paderewski foi detido na Hespanha, quando negociava a sua passagem para os Estados Unidos. A União dirigiu-se ao Departamento de Estado, pedindo que empregue seus bons officios para obter a liberdade de Paderewski. A communicacao accrescenta que a Allemanha receia a popularidade do referido artista nas Americas.

Madrid. (U.P.am.) Procedente de Zaragossa, chegou a esta capital, o ex-presidente e pianista da fama mundial, sr. Paderewski, que seguirá para Lisboa.

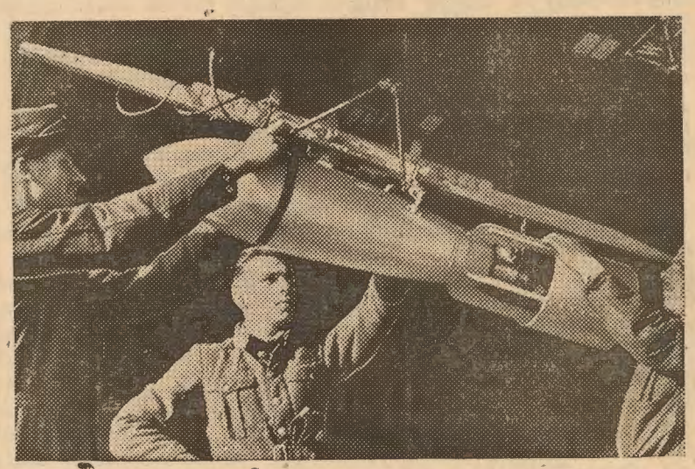

Obrazek jest zdjęty w chwili, gdy polscy lotnicy w Anglii przygotowywują się do nalotu na wroga i zakładają właśnie bombę pod aparat. — A gravura mostra pilotos polonêses na Inglaterra preparando-se para um raid sobre a Alemanha. Ve-se a colocacão de uma bomba.

Polska Pieśń w Rio

Dnia 30.9 odbył się w Teatrze Municypalnym w Rio wieczór artystyczny na dochód Czerwonego Krzyża Brazylijskiego, Brytyjskiego oraz Polskiego, z udziałem słynnego artysty polskiego Jana Kiepury i jego czarującej małżonki Marty Eggert. Było to zarazem pożegnanie się naszych artystów z Brazylią. Największy teatr stołeczny zapełnił się śmietanką towarzyską. Byli obecnymi: Pani Prezydentowa Darcy Vargas, małżonka prezydenta republiki wraz z członkami rodziny; Prefekt stolicy Henryk Dodsworth z małżonką, przedstawiciele świata urzędniczego, reprezentanci korpusu dyplomatycznego, sfery kulturalne, artystyczne i towarzyskie. Jak zawsze Marta Eggert i Jan Kiepura wzbudzili szczery zachwyt wśród zgromadzonych, śpiewając między innymi polskie pieśni ludowe, które znalazły gorący poklask — jako wyraz uznania dla świetnych artystów oraz hołd dla ich umęczonej ojczyzny.

Tradução

Em 30.9 no Teatro Municipal no Rio realizou-se um festival em beneficio da Cruz Vermelha Brasileira, Britannica e Polonêsa, com participacao do celebre tenor polonês Jan Kiepura e sua esposa, Marta Eggert. O maior teatro do Rio de Janeiro se apresentava assim repleto, de uma assistencia selecta e brilhante, tendo comparecido ao espectaculo a Exma. Sra. Darcy Vargas, esposa do Chefe da Nacao, e pessoas de sua familia, o Prefeito Henrique Dodsworth e Senhora, elementos destacados do oficialismo, grande representacao do Corpo Diplomatico dos circulos culturais e artisticos e do mundo social. Como sempre, Marta Eggert e Jan Kiepura entusiasmaram o publico, cantando, entre outros, composicões de autores polonêses e algumas cancões populares da Polonia, que foram vivamente aplaudidas pela assistencia, marcando, assim, a admiracao da plateia pelos grandes artistas e por sua gloriosa patria.

Czy masz uregulowaną przedpłatę za rok bieżący?

Zapamietaj

dobrze ten znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmarcia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał był usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawnioną od 9 lat. Były setki podobnych uleczeń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADA MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełeczkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzucajcie naśladownictwa! Żądajcie tylko MINANCORY prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupnie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora", Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo IMPERIAL PILSEN oraz świetny i rowy wynalazek „DELICIOSO" z soku pomarańczowego bez alkoholu
Z BROWARU ATLANTICA -- Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefony 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Wizyta Szefa Gen. Sztabu w Stanach Zjednoczonych

Prezydent Republiki podpisał dekret, otwierający kredyt w wysokości 250 kontów na pokrycie kosztów podróży Szefa Sztabu Generalnego Wojska Brazylijskiego i jego świty, do Stanów Zjednoczonych.

Uczta oficerów brazylijskich i amerykańskich

W ostatnim dniu ub. m. odbył się w Rio de Janeiro w hotelu Gloria obiad, wydany przez szefa misji wojskowej północno-amerykańskiej i ataché Stanów Zjednoczonych, celem uczczenia Generała Goesa de Monteiro, szefa sztabu generalnego przed jego wyjazdem do Waszyngtonu, gdzie odbędzie się zebranie wodzów armii wszystkich krajów amerykańskich.

Biblioteki

Rozwija się z zapałem kampania o biblioteki ludowe w stanie Paraná, jak również w całym kraju, jako czynny współudział nowego porządku w tutejszym państwie na polu wychowania powszechnego. Prezes okręgowy dr. Parisio Cidade uzgodnił ten ruch współpracy z władzami szkolnymi Parany by, jak zwykle, nasz stan świecił przykładem w tak pożytecznym przedsięwzięciu. Protektorat nad tą kampanią w stanie Parania objął Naczelny Dyrektor Wychowania.

Sprzedaż skór

W ostatnich czasach zapanowało na rynkach amerykańskich niezwykłe zainteresowanie skórami pochodzącymi z Brazylii. Komisja obrony gospodarki narodowej utrzymuje ścisły kontakt z przedstawicielstwem konsularnym brazylijskim w Ameryce Północnej, by odpowiedzieć wszelkim żądaniom o informacje, otrzymywanym od firm, które się trudnią przywozem skór suszonych i solonych z Brazylii do Ameryki. Istnieje możliwość zawarcia układu o zakup całego zapasu skór, jaki znajduje się obecnie w Brazylii. Propozycje, uczynione dotychczas w tym względzie, doszły do poważnej sumy 12 milionów dolarów.

Kolonie letnie dla urzędników państwowych

Minister Pracy poprosił prezydenta republiki, by z sum budżetowych państwa, wynoszących 5 tysięcy kontów a przeznaczonych na pomoc dla rozbudowy i uposażenia Szpitala dla Urzędników Państwowych, została wyłączona suma 300 kontów na natychmiastową rozbudowę letnich kolonii dla urzędników państwowych, które będą położone w dzielnicy letnisk w Vila Cambuqui. Place pod budowę zaofiarowała rządowi prefektura municypalna. Ministerstwo skarbu, zapytane o mniemanie w tej sprawie, dało przychylne orzeczenie a prezydent podpisał dekret o mocy prawa, czyniący zadość żądaniu ministra pracy.

Jan Kiepura i Marta Eggert

Dnia 2 b.m. słynni artyści polscy Jan Kiepura i jego małżonka Marta Eggert byli w pałacu Catete w Rio i pożegnali się z p. prezydentem republiki przed powrotem swym do Stanów Zjedn.

Tajemnicza barka

Bahijski korespondent rioskiego dziennika „Correio da Manhã" nadesłał wiadomość, że u jednej z plaż rozciągających się wzdłuż południowych brzegów stanu Bahia wykryto tajemniczą barkę motorową, którą prowadził obywatel niemiecki, a która służyła, jak sądzą, dla zaopatrywania niemieckich łodzi podwodnych na Atlantyku brazylijskim. Barka owa wiozła więcej gazoliny, niż mogła sama zużyć, co wzbudza podejrzenie, że paliwo to było przeznaczone dla łodzi podwodnej lub innego jakiegoś okrętu wojennego Rzeszy. Jak twierdzi wspomniany korespondent, zapas gazoliny i oliwy, znaleziony w zbiornikach owej barki, wystarczyłby jej na całoroczną podróż, lecz przecie żaden statek w świecie nie zaopatrywa się na tak długi czas, chyba tylko gdy udaje się w podróż podbiegunową. Policja bahijska wszczęła energiczne dochodzenia dla wyjaśnienia tej tajemniczej sprawy.

Był niegdyś największym handlarzem klejnotów w Paryżu

W urzędzie rejestracji cudzoziemców w Rio de Janeiro zostało złożone podanie, podpisane przez niejakiego Leonarda Rosenthala, który niedawno był największym handlarzem drogocennych kamieni i złotnikiem w Paryżu. Petent prosi rząd o udzielenie mu pozwolenia na stały pobyt w Brazylii. Leonardo Rosenthal przybył do Brazylii jako uchodźca wojenny zaraz po najeździe na Francję.

Połamany krzyż na statku angielskim

Zarzucił kotwicę w zatoce Guanabara, w dniu 27 września wojenny statek angielski, który przybył, by zmienić inną jednostkę bojową brytyjską w patrolowaniu wód Południowego Atlantyku. Wzbudził niezmierne zaciekawienie fakt, że na wielkiej kotwicy statku wyryty był połamany krzyż, zwany swastyką, a widoczny nawet z dość wielkiej odległości. Widzowie, mający sposobność oglądania tego ciekawego szczegółu poczęli, jak to zwykle bywa, tworzyć najdziwaczniejsze komentarze, lecz wkrótce zostali pouczeni, iż znak narodowo-socjalny oznacza poprostu, iż kotwica została wykonana w Niemczech przed wojną i sprzedana Anglii. Jak wiadomo, po zaprowadzeniu w Niemczech ustroju narodowo-socjalnego wszyscy właściciele stoczni jak zresztą i inni fabrykanci w Rzeszy otrzymali rozkaz rycia na wszystkich swych wyrobach swastyki, by ich pochodzenie było wyraźnie podkreślone.

Wydalenie

Agencja telegraficzna Nacional donosi, że prezydent Getulio Vargas podpisał dekret, mocą którego zostaje wydalony z Brazylii niemiec Otto Vogt Secket, który stosownie do badania, przeprowadzonego przez policję stanu Pará, zagrażał bezpieczeństwu i interesom kraju.

NOTICIAS DO PAIZ

— O presidente da Republica assignou o decreto abrindo o credito de 250 contos para ocorrer despezas com a visita do Chefe do Estado Maior do Exercito e sua comitiva aos Estados Unidos.

— Realisou-se no hotel Gloria o almoço que o chefe da Missão Militar Americana e adido militar dos Estados Unidos ofereceram ao general Góes Monteiro, chefe do Estado Maior do Exercito, que se acha de partida, afim de participar em Washington da reunião dos representantes de todos os exercitos das nações americanas.

— Com entusiasmo prossegue a campanha pró bibliotecas populares no Estado do Paraná, como em todo o pais, como uma contribuição da Cruzada Nacional de Educação ao Estado Novo. O dr. Parisio Cidade, presidente regional, está articulando o movimento de acordo com as autoridades do ensino deste Estado para que o Estado como sempre brilhe nessa causa do interesse nacional como merece. Patrocinará a campanha no Paraná o sr. diretor geral de Educação.

— Observa-se no momento, um vivo interesse nos mercados americanos pelos couros de procedencia brasileira. A comissão de defesa da economia nacional, a proposito, tem mantido estreito contato com a nossa representação consular nos Estados Unidos, no sentido de satisfazer as informações solicitadas por diversas firmas importadoras americanas de couros secos e salgados do Brasil, Admite-se a possibilidade de ser negociado todo o estoque de couro existente no Brasil, por isso que as propostas até agora encaminhadas atingem ao elevado total de 12,000,000 de dolares.

— O ministro do trabalho solicitou ao Chefe do Governo fosse autorizado o destaque de 300 contos de reis do credito orçamentario de 5 mil contos destinado a auxiliar o hospital dos servidores do Estado no prosseguimento das respetivas obras de construção e instalação, afim de iniciar desde já a construção da colonia de ferias para os funcionarios publicos, dos terrenos localizados no bairro dos veranistas, na Vila Cambuqui, terrenos estes oferecidos pelo prefeito municipal. O ministerio da fazenda, ouvido a respeito, opinou favoravelmente, e o chefe do governo acaba de assinar decreto-lei, atendendo á referida solicitação do titular do trabalho.

— Esteve no Palacio de Catete o casal Jan Kiepura i Marta Eggert para apresentar as suas despedidas ao Chefe do Governo.

— O correspondente do jornal „Correio da Manhã" na cidade da Baia, informa que em uma praia solitaria ao sul desse Estado, foi descoberta uma pequena embarcaçao a motor, tripulada por um cidadao alemao, que se supõe, servia para abastimento dos submarinos alemaes que operam no Atlantico Sul. O correspondente acrescenta que a referida lancha levava uma grande quantidade de gazolina e outros abastecimentos, excessivos para suprir áe suas proprias necessidades o que faz supor ás autoridades que os mesmos eram destinados a algum submarino ou outra nave de guerra da marinha germanica. Segundo o despacho desse correspondente do „Correio da Manha", a quantidade de gazolina e óleo encontrados nos porões da citada embarcação, eram bastantes para que a mesma navegasse durante um ano, sem necessidade de reabastecimento. A policia baiana está em franca atividade para elucidar as circumstancias desse descobrimento.

— No cartorio do serviço de registro dos estrangeiros deu entrada um requerimento assignado pelo Leonardo Rosenthal, que foi até ha pouco tempo o maior joalheiro de Paris, pedindo permissão ao governo para permanecer definitivamente no pais. Rosenthal entrou no Brasil como refugiado de guerra, logo depois da invasão da França.

— Deu entrada no dia 27 na Guanabara um navio de guerra ingles, que vem substituir uma outra unidade encarregada do patrulhamento das aguas do Atlantico. Causou desde logo grande curiosidade o fato da grande ancora do navio trazer, visivel de longe, uma cruz svastica gravada. Os que tiveram oportunidade de observar o interessante pormenor, começaram a fazer conjunturas as mais variadas, porém logo se poude esclarecer que o emblema nazista significava simplesmente, que a ancora tinha sido fabricada na Alemanha e vendida á Inglaterra. Esclareceu-se que depois da instauração do regime nazista os armadores alemães foram forçados como todos os fabricantes do Reich, alias, a imprimirem a cruz suastica nos seus produtos para determinar seguramente a origem dos mesmos.

— A Agencia Nacional comunica do Rio, que o presidente Getulio Vargas assinou um decreto, expulsando do Brasil o alemão Otto Vogt Secket, que conforme apurou a policia do Estado do Pará, tornava-se um elemento nocivo aos interesses do pais.

Kalendarz na rok 1941

Nadchodzi czas, w którym Czytelnicy nasi poczynają wyglądać Kalendarza „Gazety Polskiej", jaki otrzymywali co roku stale, przez 27 lat. Smutno nam, że w tym roku musimy przyjść do naszych Gospodarzy i Gospodyń z przykrą wiadomością, że kalendarza na rok 1941 nie będzie. Wiemy, że nas Czytelnicy rozumieją — i za to jesteśmy wdzięczni. W stosownym czasie załączymy do Gazety, o ile to będzie możliwe — kalendarz ścienny.

Almanaque para 1941

Aproxima-se o tempo no qual todos os anos, desde ha 27 anos, os nossos Leitores recebiam o almanaque da „Gazeta Polska". E' com pesar entretanto que comunicamos nao sair o almanaque para 1941. Sabemos que os leitores nos comprehenderao e por isso sentimo-nos agradecidos. Em tempo oportuno mandaremos como de costume, a folhinha.

Polski lotnik

Dziennik „Diario de S. Paulo" przynosi telegraficzną wiadomość z Danii, że przejechał tamtędy na statku brazylijskim „Almirante Alexandrino" pilot polski imieniem Kazimierz Rydel, który był komendantem eskadry myśliwskiej w Polsce, w czasie najazdu niemców. Jest on znany, jako dobry pilot. Zestrzelił 17 aparatów nieprzyjacielskich w czasie oblężenia Warszawy, a w jednym starciu powietrznym strącił aż cztery niemieckie bombowce. Gdy niemcy wraz z towarzyszami bolszewickimi zajęli kraj, Rydel zdołał umknąć do Francji, gdzie walczył w dalszym ciągu — i to na tym samym aparacie, co w Polsce. Po poddaniu się Francji, widział się zmuszony wyjechać stamtąd i przejechał niepoznany Węgry, Słowację, Jugosławię oraz Włochy. Rydel udaje się do Rio, zamierzając wypatrywać sposobności, aby się udać do Anglii i walczyć z nieprzyjacielem do końca. W Bahii przyszło do wzruszającej sceny gdy Rydel spotkał tam niespodzianie towarzysza broni Kowalewskiego, który jest majtkiem na szwedzkim statku towarowym. Dwaj lotnicy, spotkawszy się niespodzianie na dalekiej obczyźnie, rzucili się sobie w objęcia i spłakali się serdecznie. Moment ten sfotografował obecny w porcie dziennikarz, i odnośna fotografia ukazała się w piśmie „Estado da Bahia".

Tradução

— Passou por Bahia, a bordo do „Almirante Alexandrino", o piloto polones Casimiro Rydel que commandava as esquadrilhas de caça no seu paiz, lutando contra a Allemanha. E' conhecido como bom piloto. Derrubou 17 aviões inimigos durante a invasão de Varsovia, e somente num combate abateu quatro aviões allemães de bombardeio. Após a quéda do seu paiz, fugiu para a França onde continuou a combater, utilizando sempre o mesmo apparelho. Verificando-se o collapso francez, viu-se forçado a deixar a Europa atravesando a Hungria, a Slovaquia, a Jugoslavia e a Italia, incognito. Destirase Rydel, ao Rio, pretendendo opportunamente ir a Inglaterra, para combater os teutos até o fim. Constituiu um espectaculo commovente o encontro de Rydel com seu compatriota, Kowalewski tripulante de um cargueiro sueco. Abraçaram-se chorando, proporcionando um attrahente flagrante photographico para a reportagem do „Estado da Bahia".

Wspomnienie pośmiertne

S.p. Marcelina Górska

Zmarła dnia 23 września 1940, w wieku 72 lat. Urodzona w Polsce, przybyła do Brazylii wraz z mężem przed 50 laty i mieszkała przez cały czas w kolonii Lagoa Suja, mun. Araucaria. Śp. Zmarła pozostawiła w smutku męża, 5-ciu synów i dwie córki. Zwłoki jej spoczęły na cmentarzu w kol. Cristina.

Za pośrednictwem „Gazety Polskiej" dziękuję tym wszystkim, którzy odwiedzali śp. Zmarłą w jej chorobie i wzięli udział w pogrzebie. Szczególne podziękowanie składam p. Adamowi Wzorkowi za dyrekcję w kondukcie pogrzebowym oraz Wiel. Ks. Domańskiemu za odprawienie ceremonii pogrzebowych, odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku i tak piękną, wzruszającą przemowę nad grobem. W imieniu rodziny składam serdeczne, staropolskie „Bóg Zapłać".

ROMAN GÓRSKI

Hotel Fonseca

Paranagua — Parana

Mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Rodaków, że przenieśliśmy nasz hotel o trzy domy niżej, do domu własnego; jest to dom rogowy na zbiegu ulic rua 15 de Novembro, rua D-na Izabel, rua Dr. Acioly i rua da Praia. Dom nowy ze wspaniałym widokiem na morze.

Pozostajemy zawsze do usług

Leonowie Janta-Lipińscy

Poszukuje się służącej do sprzątania, mówiącej po portugalsku.—Rua Sald. Marinho, 177

STATEK ANGIELSKI STORPEDOWANY

Dzienniki z Rio i S. Paulo przynoszą wiadomość, że statek angielski „Highland Patriot" został storpedowany, co zdaje się potwierdzać wieści o wzmożeniu wojny na morzu. „Highland Patriot" był statkiem prześladowanym już dawniej przez łodzie podwodne. Niemcy ogłaszali już dwa razy o jego zatopieniu. Był to jeden z największych statków linii brytyjskiej „Mala Real Ingleza" o wyporności 15 tysięcy ton. W ostatniej podróży zabrał duży ładunek z Brazylii. Wyjechał z Rio w dniu 14 września i zdążał do Londynu. Na pokładzie jego odbywali podróż liczni obywatele brytyjscy, powołani pod broń w obronie ojczyzny, jechało również wiele kobiet i dzieci. Statek wiózł wielkie zapasy środków żywności, mi. 30 tysięcy skrzynek z pomarańczami. Po opuszczeniu wód brazylijskich konwojował go statek „Asturias", zamieniony na pomocniczy krążownik, który odprowadził go do pewnego punktu na Atlantyku. Atak na „HP." i storpedowanie go nastąpiło prowdopodobnie wtedy, gdy ustała opieka krążownika. Brak bliższych szczegółów w tej sprawie. Nie wiadomo, ilu zabitych i rannych, ilu wyratowanych, lub gdzie storpedowanie nastąpiło. Na pokładzie „Highland Patriot" znajdowało się także wielu marynarzy francuskich ze statku „Jamaique", zatrzymanego w Bs. Aires. Jechali oni do szeregów pod komendą generała Gaulle. — Wedle późniejszych wiadomości, wszyscy pasażerowie i załoga statku zostali wyratowani.

Tradução

Os jornais do Rio e S. Paulo divulgam o afundamento do transatlantico inglez „Highland Patriot" e essa noticia vem confirmar os ultimos despachos telegraficos sobre a intensificação da guerra submarinha. O „Highland Patriot" era um navio marcado pelos submarinos inimigos. Por duas vezes o seu afundamento foi anunciado. Era um dos maiores barcos da „Mala Real Ingleza". Deslocava quasi 15,000 toneladas e conduzia nessa viagem vultuoso carregamento. Partira o navio do Rio em 14 de setembro ultimo com destino a Londres. A seu bordo viajavam numerosos subditos inglezes convocados para servir à patria e tambem muitas criancas e senhoras. Recebeu o navio grande carregamento de viveres, inclusive 30.000 caixas de laranjas. Ao abandonar as aguas brasileiras foi comboiado pelo „Asturias", armado em cruzador, o qual o acompanhou ate certo ponto do Atlantico. Provavelmente, depois de se separar do cruzador auxiliar é que foi atacado e torpedeado. As noticias a respeito ainda são incompletas. Ignora-se o total de mortos e feridos e sobreviventes e onde se passou o facto. Tambem a bordo do „Highland Patriot" viajavam muitos tripulantes do navio francez „Jamaique", retido em Buenos Aires. Haviam embarcado para se juntarem as tropas do Gaulle.

Komunikat

Poszukiwane są za pośrednictwem Wydziału Konsularnego przy Poselstwie Polskim w Rio de Janeiro, przez znajomych, względnie rodzinę, następujące osoby:

Grzebuła Mieczysław, przebywający w Brazylii od kilkunastu lat;

Kapłon Stanisław, w wieku lat 40, pochodzący z Tarnowa, syn Józefa i Wiktorii, który do Brazylii przyjechał w 1927 roku i do roku 1938 mieszkał w Rio de Janeiro;

Kulesza Benedykt, rodem z Łomży; w Brazylii przebywa od 50 lat;

Pampuch Bartłomiej, z żoną Janiną z domu Stefanowską; do Brazylii przyjechał w 1932 r. i osiedlił się na kolonii w Stanie Rio Grande do Sul lub Santa Catarina;

Rożek Józef, lat 30, syn Franciszka i Adeli; z Polski wyjechał w 1925 r.; do 1939 r. mieszkał w Kurytybie, a następnie przeniósł się do Rio de Janeiro;

Szuladziński Henryk, oraz brat jego, Antoni.

Poszukiwani i każdy, kto posiada jakiekolwiek informacje o miejscu pobytu i losie wyżej wymienionych osób, proszeni są o porozumienie się z Wydziałem Konsularnym przy Poselstwie Polskim w Rio de Janeiro, rua Mexico, 168, salas 307-308.

Kucharka oraz kobieta do obsługi stołów potrzebne do hotelu. Wymagane obeznanie w tym fachu. Dobra zapłata. JÓZEF KAMIŃSKI, Hotel Comercio, **Capao Bonito**, Estado de S. Paulo (przy drodze samochodowej Kurytyba — S. Paulo).

Poszukiwanie Marcelina Pałęgiewicz poszukuje swych dzieci: Kazimierza, Antoniego, Henryka i Józefa Pałęgiewiczów. Ktokolwiek wiedziałby o ich miejscu zamieszkania, zechce łaskawie dać znać pod adresem Redakcji „Gazety Polskiej", Cx. postal „B", Curityba.

Przygotowuję do egzaminów wstępnych wymaganych w biurach kolejowych. Informacji udziela Biruta Dergint Rawicz przy ul. Cabral, 490 w Kurytybie od 1 do 3.

Ogrodnik potrzebny do ogrodu i innych prac przy domu. Pierwszeństwo człowiek w średnim wieku.—Rua Comendador Araujo, 802.

OSOBISTE

J. M. Holeski wyjechał w pewnych sprawach do Parana gdzie zabawi czas nieokreślony. Interesowani w sprawach niecierpiących zwłoki proszeni pisać na adres następujący: J.M. Holeski Caixa Postal 14, Londrina, Est. N. Paraná.

Biuro Adwokackie

Drzy.

Antoni Firakowski

Vasco J. Taborda

Sprawy cywilne, handlowe robotnicze. Naturalizacje i inwentarze. Udziela się informacyj w sprawach wojskowych. Odbiór pieniędzy w urzędach publicznych. Przyjmuje się sprawy z interioru i udziela się informacyj listownie.

RUA 15 DE NOVEMBRO, 52 — 1 andar

od 3—6

Dr. Henryk Szulc

Adwokat z Warszawy zawiadamia że od dnia 16 września 1940 roku pracuje w kancelarii adwokata Carlos de Saboia Bandeira de Mello w Rio de Janeiro Av. Rio Branco 26 a, 14 and., radcy prawnego m. inn. Banco Boavista, Companhia Carbonifera Riograndense, Minas de Ferro S.A., Sociedade Anonyma Martinelli itp.

Wszelkiego rodzaju porady prawne, umowy, procesy, sprawy administracyjne jakoto podatkowe, rejestracyjne pozwolenia pobytu, pracy itp. —

Godziny przyjęć: od 9—12 (tylko telefonicznie) 29—57—39 i od 14—16 Av. Rio Branco 26a, 14. piętro, tel. 23—42—48.

BOL

Jedynym środkiem dla uśmierzenia go jest

UŻYCIE

BALSAMU

STA. HELENA

Comitè de Socorro ás Vitimas da Guerra na Polonia

(Autorizado pela Cruz Vermelha Brasileira Divisão Paranaense)

Presidente Dr. Vitor do Amaral Secretario Geral Dr. B. O. Roguski

Tesoureiro Padre João Pałka

Składki złożone przez „Gazetę Polską"

Jerzy Łącki wraz z żoną z Foz do Iguassu, tytułem składek miesięcznych w wysokości 100 mlr., za czas od 1. marca 1940 do 1. stycznia 1941 (patrz list poniższy) **1,000$000.**

List z Foz do Iguassu

Szanowny Panie Redaktorze:

Korzystając z uprzejmości p. Rafaela Rouver, przesyłam przy niniejszym 1000 (tysiąc) milrejsów, tytułem składek miesięcznych na pomoc Polsce, do których zobowiązaliśmy się wraz z żoną w wysokości 100 mlr. miesięcznie, za czas od 1.3-40 do 1.1.1941.

Jednocześnie prosiłbym o przesłanie mi listy składek. Mam nadzieję, że zdołam choć cokolwiek zebrać w tutejszej kolonii. Zarazem chciałbym poruszyć sprawę propagandy, celem pobudzenia ofiarności ogółu. Zbliża się w Polsce zima, więc może zbiórka na pomoc zimową, lub też z racji nadchodzącego Bożego Narodzenia, zbiórka, celem zamanifestowania łączności wychodźtwa z Ojczyzną i przesłania łącznie z tradycyjnym opłatkiem realnej pomocy. Łączę wyrazy wysokiego szacunku i poważania

JERZY ŁĄCKI

Ziemie za cenę okazyjną

w stanie Rio Grande do Sul, koło stacji Barro

NA SPRZEDAŻ obszar 546 tysięcy metrów kwadr., ziemia pierwszej klasy do uprawy, 3 dobre domy, sad, pastwisko, zabudowania gospodarcze.—Ziemia jest własnością p. Jakóba Dąbrowskiego, leży 11 klm. od stacji Barro, nad brzegiem rzeki Suzanna i ma drogi kołowe 1-szej klasy. CENA OKAZYJNA, PONIŻEJ WARTOŚCI, bo właściciel jest w podeszłym wieku.—Po bliższe informacje zainteresowani zechcą się zwrócić do pełnomocnika właścicieli, pod adresem: **Juliusz Radwański, Porto União, Sta Catarina.**

BIURO ADWOKACKIE

DR. LUDWIK WOLSKI

U. da Victoria --- Porto União Parana

Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

W przejeździe do S. Paulo **nie zapomnij wstąpić do**

Wawrzyńca Olczyka

Pensjonat polski i Bar

R. Alfonso Pena 417

S. PAULO 42-40

Pierwszorzędny w S. Paulo

Zakład Krawiecki

Wykonuje garnitury męskie z największą dokładnością podług wymagań nowoczesnej estetyki

Wincenty Pozerski

Rua Visc Rio Branco, 782

róg Rua Duque de Caxias

TELEFON 4-4677 (34-40)

Pierwszy w S. Paulo polski

Skład mebli używanych

SPRZEDAŻ I KUPNO

Zadowolenie kupującego w wielkim wyborze; staranne wykończenie i racjonalna cena

Edward Ludkiewicz

Rua Monsenhor de Andrade, 235

Blisko kościoła Braz—**S. Paulo**

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiety

FLUXO-SEDATINA

(REGULATOR VIEIRA)

Kobieta nie będzie więcej cierpiała

W 2 godzinach ustają kolki maciczne.

Środek zastosowywuje się przy upławach, bólach perjodycznych, po porodzie, krwawieniu itd.

Środek uspokajający i wzmacniający.

FLUXO-SEDATINA jest zalecaną przez 10.000 z górą lekarzy.

FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Rodacy chorzy

Wasze zdrowie ma pełno niespodzianek

Źródło zdrowia — Lekarstwo

Carminativo Plazuka

z ziół i korzeni leczniczych; szybko działające na choroby żołądka, kiszek i wątroby. Również na ból lub zawrót głowy, kolki, wymioty, brak apetytu i ogólne perturbacje w organach trawiennych.

Sprzedaje się w aptekach i składach aptecznych.

Cx. postal, 1043—S. Paulo

Potrzebujemy reprezentantów w interiorze z wyjątkiem Parana i S. Catarina (22-41

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo

Av. do Estado 1855 (ant. 12)

Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz.

Zebrania miesięczne — w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 5 pp.

Biblioteka otwarta w każdą środę godz. 8—10 wiecz.

CUKIERNIA POLSKA

„MAZURKA"

F. SZANKOWSKA & SYN

S. PAULO, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta Cecilia) Tel 5-5403

Specjalności: **Pączki warszawskie, serniki krak., lody wyśmienite**

Przyjmuje zamówienia na wszelkie uroczystości.

Wysyła do domów

Kazimierz Smogorzewski

Dwie kampanie: Polska i Francuska

Krótkotrwałość kampanii wrześniowej w Polsce zaskoczyła Polaków i cały świat. Posypały się mniej lub więcej fachowe analizy i oceny wojny polsko-niemieckiej, z bardzo surową krytyką, dotyczącą zarówno przygotowania armii polskiej, do tej najcięższej z rozpraw, jak i sposobu przeprowadzenia samej kampanii. Wszyscy krytycy byli zgodni, że co się Niemcom udało na wschodzie -- nie może się udać na zachodzie. Udało się — niestety — i na zachodzie. Udało się nawet lepiej, jeśli zważyć, że strategiczne pozycje Niemców były bardzo korzystne na wschodzie, a niekorzystne na zachodzie, gdzie Niemcy nie mieli takiej jak na wschodzie przewagi w uzbrojeniu nad swymi przeciwnikami. Po „bataille de France" rewizja poglądów na kampanię w Polsce jest konieczna. Armii polskiej należy się satysfakcja. Bohaterstwo, ofiarność i wartość tej armii nie były dotychczas objektywnie ocenione.

Pole bitwy w Polsce i we Francji

Jeśli uwzględnić „wyspę" wschodnio-pruską i Słowację pod „protektoratem" niemieckim, armia polska stała wobec konieczności bronienia około 2.000 km. granicy zupełnie nieufortyfikowanej (ufortyfikowany odcinek na Śląsku wynosił zaledwie 25 km.), albowiem na fortyfikacje nowoczesne na tak olbrzymich przestrzeniach Polski absolutnie stać nie było.

Długość granicy niemiecko-francuskiej wynosiła 420 km. Cała ta granica była pokryta potężnym pasem fortyfikacji znanych pod nazwą „linii Maginota". Granica francusko-belgijska ciągnie się na przestrzeni około 300 km. Jak zapewniał krytyk wojskowy „Tempsa" (z dn. 13 grudnia 1939), i ta granica została ufortyfikowana, tak, że jest „a peu pres impossible a percer".

Stosunek sił

Dn. 1 września 1939 na Polskę uderzyły 54 dywizje niemieckie, w czym 6 pancernych, 4 lekkie i 4 zmotoryzowane (dalsze 16 dywizyj stało w odwodzie).

Polska miała w tej chwili zmobilizowane 22 dywizje piechoty, 8 brygad kawalerii i 1 brygadę zmotoryzowaną, (dalsze 8 dywizyj było w trakcie mobilizacji).

70 wielkich jednostek niemieckich zaatakowało 39 polskich, ale ten stosunek był w rzeczywistości znacznie niekorzystniejszy, jeśli się zważy, że 14 dywizjom pancerno-zmotoryzowanym nieprzyjaciela Polska mogła przeciwstawić zaledwie jedną brygadę. Jeśli chodzi o dywizje piechoty, to siła ognia dywizji niemieckiej była dwukrotnie większą od siły ognia dywizji polskiej. Wynika to z następującego zestawienia:

	Dywizje polska	Dywizje niem.
Armat pol. i haubic	48	84
Działek piechoty	18	54
Działek przeciwczołg.	27	54
Karabinów maszyn.	60	136

Tradução

A pouca duração da campanha de Setembro na Polonia decepcionou aos poloneses e ao mundo. Apareceu logo uma sèrie de opiniões e analizes com severas criticas não só quanto ao preparo de exercito polonés para essa suprema prova, como tambem do modo pelo qual foi a companha traçada. E, todos os criticos estavam de acordo ao dizer que aquilo que os alemais alcançaram no Oriente, de modo algum farão no Ocidente. Entretanto, alcançaram — infelizmente — tambem no Ocidente. E alcançaram no Ocidente de um modo muito mais completo e estrondoso si levarmos em conta que a posição estrategica dos alemais no Oriente era muito mais favoravel do que no Ocidente e que no Ocidente a desigualdade no armamento era menor que lá no Oriente. Terminada a „bataille de France", a revisão das criticas sobre a companha na Polonia é necessaria. Ao exercito polonès deve-se uma satisfação. A valentia, espirito de sacrificio e valor desse exercito, não foram até agora objetivamente medidos.

Si levarmos em conta a „ilha" da Prussia oriental e a Slovaquia sob o „protetorado" alemão, o exercito polonés tinha diante de si, para defender, cerca de 2.000 km. de fronteira completamente aberta com apenas 25 km. de fortificações na Silesia. A Polonia era demasiadamente pobre para que pudesse fortificar toda a sua fronteira.

O comprimento da fronteira franco-germanica era de 420 km. Toda ela, coberta com um poderoso sistema de fortificações conhecido sob o nome de linha Maginot. A fronteira franco belga extende-se numa distancia de 300 km.

Conforme as declarações oficiais do critico militar no „Temps" do dia 13 XII 1939, tambem esse setor foi poderosamente fortificado de modo que era „a peu prés impossible a percer".

No dia 1 de setembro de 1939 lançaram-se contra a Polonia 54 divisões alemãis dos quais 6 encouracadas, 4 blindadas (leves) e 4 motorizadas, 16 outras estavam de reserva.

A Polonia nesse momento possuia 22 divisões de infantaria, 8 brigadas de cavalaria e uma brigada motorizada, 8 divisoes estavam em mobilização.

70 grandes unidades alemãis atacaram 39 polonesas, na realidade porem sendo essa relação muito mais desfavoravel para a Polonia. Com efeito, para contrapor a 14 divisões blindadas alemãs a Polonia dispunha de uma brigada apenas. E ainda mais, em se tratando de divisões de infantaria não esqueçamos que a potencia de fogo de uma divisão teuta era dupla da potencia de fogo de uma divisão polonesa, o que se pode deduzir do seguinte quadro:

	Divisões Polonesa	Divisões alema
Morteiros e art. de camp.	48	84
Artilharia leve	18	54
Artilharia anti-tanks	27	54
Metralhadoras	60	136

Kącik zdrowia

Jak przeszkodzić w szerzeniu się chorób zakaźnych

W wypadkach chorób zakaźnych, które grasują w danej społeczności, o wiele ważniejszą jest rzeczą opanowanie choroby przed dojściem jej do formy epidemii i dokładna dezynfekcja po każdym wypadku, niż samo leczenie pacjenta. Gdy jakaś choroba zakaźna przyczepi się do człowieka, wtedy już nie wiele da się zrobić. Można tylko pacjenta otoczyć należytą troską i czekać cierpliwie końca choroby. Jednakowoż można dużo pomóc innym członkom rodziny jak i szerszemu otoczeniu przez przestrzeganie kilku reguł przy leczeniu pacjenta, aby nie dopuścić do rozszerzenia się choroby zaraźliwej na innych. Regułami tymi są:

1. Wszystkie naczynia (talerze, szklanki, łyżki etc.) oraz bieliznę chorego, ręczniki, chusteczki itp., trzymać zdala od innych członków rodziny. Artykuły takie powinno się po każdym użyciu przegotować, ułożyć osobno i trzymać tylko dla użytku pacjenta w jego własnym pokoju. Pracą w tym wypadku jest znacznie lżejsza i uproszczona, jeśli choremu daje się papierowe chusteczki, serwetki, etc., bo łatwo te rzeczy spalić.

2. Ręce i skóra osoby pielęgnującej chorego powinna być utrzymana w dokładnej czystości. Ręce powinno się myć przed udaniem się do pokoju chorego i po wyjściu stamtąd. Można dodać do wody trochę jakiegoś środka dezynfekcyjnego, choć i zwyczajna woda z mydłem, którą zmywa się ręce dokładnie, wystarcza.

3. Kołdry i inne rzeczy z pościeli pacjenta należy często wietrzyć na słońcu.

4. Osoba opiekująca się chorym, powinna mieć jakiś odpowiedni strój, który łatwo da się wdziać i zdjąć, po wejściu i wyjściu z pokoju chorego. Strój taki można trzymać w pokoju chorego.

Bardzo ważną rzeczą jest po chorobie przeprowadzić dokładną dezynfekcję pokoju i całego mieszkania, w którym chory się znajdował. Dezynfektować trzeba każdy artykuł, od najmniejszego ołówka lub książki do łóżek, szaf i innych sprzętów. Przeoczony przedmiot, np. w szufladzie, może przez kilka miesięcy zachowywać na sobie zarazki i potem stać się przyczyną nowego ataku, w długi czas po przejściu choroby. Do zmywania ścian pokoju, podłóg i mebli dobrze jest użyć jako dezynfekcji roztworu z 5 procent formaliny lub 2 procent kresolu, które to rzeczy poleca Wydział Zdrowia.

Pamiętajcie o tym, że celem naszym jest nie tylko leczenie istniejącej choroby zaraźliwej, ale także nie dopuszczenie do dalszych jej ataków przez zachowanie wszelkich środków ostrożności, aby zarazki nie przedostawały się na innych ludzi.

Dr. F. A. Dulak

Dla domu i gospodarstwa

Kapuśniak

Ugotować zwyczajny rosół z jarzynami. Kwaszoną kapustę wycisnąć mocno z soli i soku, posiekać drobno, włożyć w rondelek z masłem, podlać trochę rosołu, gotować aż będzie miękka. Tak ugotowaną kapustę włożyć do wazy i rozprowadzić rosołem. Do kapuśniaka tego podaje się przysmażoną kaszę gryczaną, którą przyrządza się w sposób następujący: Ugotować grubej gryczanej kaszy do miękkości, wyłożyć na półmisek, rozwałkować ją płasko i tak ostudzić. Gdy kasza już dobrze ostygła, pokrajać ją nożem w podłużne kawałki i przysmażyć na patelni w maśle lub młodej słoninie.

Praktyczne rady

Sałata nabiera doskonałego i oryginalnego smaku, gdy ją polejemy sosem zrobionym z soku cytryny i miodu. Na jedną część soku bierze się dwie części miodu. Smak sałaty staje się wtedy o wiele lepszy, niż gdybyśmy ją polali samym sokiem z cytryny względnie octem.

Skórę kartofli przeznaczonych do pieczenia, należy posmarować masłem przed wstawieniem do pieca, ażeby kartofle były miększe i bardziej soczyste.

„Pensão Familiar Marumby"
POLSKI PENSJONAT FAMILIJNY
Właściciel: Marian Masłowski
Travessa Marumbi, 105—Blisko Praça Tiradentes.
Curityba — Fone 1307 — Paranà
Pokoje czyste i dobrze umeblowne z edzeniem po 8$000 i 9$000 dziennie.
Obiady i kolacje po 2$000.
Miesięcznie specjalne ceny.
Także wynajmuje pokoje bez jedzenia po 2$000 i 3$000 dziennie.

Pensjonat „Stępniewska"
Rua B. do Rio Branco, 263
Przyjmuje przyjezdnych do Kurytyby. Pokoje czyste. Obsługa pierwszorzędna. Ceny przyst[illegible]

UWAGA
Zawiadamiam niniejszym mych szanownych klientów i przyjaciół, iż przeniosłem mój skład CHARUTARIA LIBERTY na ul. Rosario, 64, polecając się łaskawej pamięci. Otrzymałem też obfity wybór świeżych nasion.
Z szacunkiem
MIECZYSŁAW FLORECKI
—0—
Polskie pocztówki — Żyletki — Ołówki — Kogutki na ból głowy, febrę itd., nie szkodliwe na serce — 5 szt. 2$500

KOLONIZACJA
NA SPRZEDAŻ ziemie na fazendzie Ribeiro Bonito koło CANDIDO DE ABREU w dorzeczu I V A.I.
Alkier po 110$000.
Na spłaty w trzech ratach rocznych. Loty po 10 alkrów i wyżej.
Ziemie wyborowe, z drogami kołowymi.
Po bliższe informacje zgłosić się do pełnomocników i sprzedawców:
Visconde de Laguiche — Candido de Abreu, Parana
oraz Horacio Vargas w Ponta Grossie, rua Barão do Serro Azul, 88.

Casa David
Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID Ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż.
Ujrzeć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzieindziej Meble? — Tylko CASA DAVID
Uważajcie, skład na 4 drzwi. Mamy też maszyny do szycia.
Rua S. Francisco nr 322 — Telefon 1-6-1-7

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 62
Telefony 989 i 990
Caixa postal 469
70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNEMI, 2 WINDY, SALON DLA RESTAURACJI, HALA I BAR
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Auta na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel:
Marcin Jaruga

PETROLINA MINANCORA
Niezawodna przy łupieżu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych
We wszystkich aptekach i drogeriach
Wyrób Lab. „Minancora" w Joinville

„PREDILETA"
Jeden typ --- specjalny
— NAJLEPSZA MĄKA PSZENNA —
MŁYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110)
AGENCI W KURYTYBIE:
LATTES & Cia
Caixa postal, 25 Telefon 7-2-2
UL. H-AL. DEODORO 23 — CURITIBA

SANGUE SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formuła europejska)
Jedyne lekarstwo w świecie z 8 środkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arszenik i t.d
Po 20 dniach użycia zauważa się:
1. Ogólny powrót sił i zwiększenie apetytu
2. Całkowite zniknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości.
3. Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u płci obojga
4. Nabranie na ciele wagi 1-3 kilo.
„SANGUENOL JEST WIELKIM WYNALAZKIEM NAUKOWYM" — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu" współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie.
„NOVO ATHENEU"
Aquidabam, 278 — Telefon 378

Dyplom. Lekarz-Dentysta
J. Furmaniak
Schmitdingerowa
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu, wprawianie sztucznych zębów, szczęk i t. d.
Avenida Jayme Reis, 216
Przyjmuje od 8—12 i od 1—5 po poł.

Dyplomowany Lekarz-Dentysta
Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godz. przyjęć: 8—12 i 13—18
Rua Emiliano Perneta 670
Kurytyba — Parana

Maria Kryńska
Dypomow. Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Ebano Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

„A BRANDINA"
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t d.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe. — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA"
Specjalność fabryki: Jaja cukrowe
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado 3000
Kurityba - Telefon, 1423 - Parana

UŻYWANY oficjalnie w wojsku
ELIXIR „914"
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:
1)— Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)— Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jątrzących etc
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.)—Zniknięcie objawów syfilistycznych i wszelkich niedomagań powodowanych przez syfilis.
5.)—Żołądek i kiszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914" nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącem krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i syfilitycznych.
PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914" a kosztują 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki..

FERMENTO TELL
EO MAIS RAPIDO

Farmacia Brasil
Właściciel. Mieczysław T. Hessel
Skład wszystkich artykułów aptecznych, krajowych i zagranicznych, z najlepszych źródeł— po najniższych cenach.--Obsługa fachowa i sumienna. — Wykonujemy wszystkie recepty lekarskie
IRATY — Parana

Dr. M. Matiskei
ADVOGADO
Spadki, Pomiary sądowe, Wypadki przy pracy, Obrona
Curityba Malet

Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żylaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgja ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorjum do analiz.
KONSULTORJUM: Praça Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879 Telefon 1036.

Dr E. Tempski
LEKARZ
Pierwszy asystent 2-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Parańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalności: choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne Leczenie ran i żylaków.
Konsultorjum: — Farmacia Guaira tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. Od godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av.Silva Jardim nr. 285 Tel. 677.

Dr. JANINA WĄTROBIANKA
CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE
— PORODY —
KLINIKA OGOLNA
— WYJAZDY NA KOLONJE —
Konsultorium i rezydencja:
MARECHAL MALLET

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach berlińskich
Internista Szpitala Ewangelickiego oraz Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medecyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgja pochwy rozr.
Konsultorjum: Praça Tiradentes Nr. 554 (nad apteka Winter) a
Rezydencja: Praça Senador Corrêa,

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hamburgu Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej fakultetu medycyny.
Klinika medyczna. — Choroby piersiowe, skórne, płciowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorjum: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do ,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem 11 Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorjum 875
Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica.— Djatermja. Promienie ultra-fjoletowe
Konsultorjum: Praça Zacharias, 62 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja Rua Bruno Figueira, 110 (Batel)

DR. A. POLAN KOSSOBUDZKI
Były asystent II. Kliniki Chirurgicznej Uniw J. P. Warszawa. Lekarz Sta Casa de Misericordia.
Klinika Medyczno—Chirurgiczna
Chirurgia Ogólna. Choroby kobiece Ortopedja (zniekształcenie, wady fizyczne, wrodzone lub nabyte) Traumatologia (złamania, zwichnięcia, kontuzje, rany itp.)
Konsultorium: Edificio Tacla, Plac Municypalny 20 (nad Casa Abdo). 2-gie piętro, sale 1 i 2. Od 4 do 6.
Rezydencja: Visc. Rio Branco, 1197. Telefon 2669.

NIE ROB DOŚWIADCZEŃ!
JEŻELI POTRZEBUJESZ OCZYŚCIĆ KREW
UŻYJ ELIXIR DE NOGUEIR
Farmaceuty chemika — JOÃO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYFILIS we wszystkich periodach WYRZUTY, RANY WOGÓLE, REUMATYZM, ICZEMY.
Zalecany przez najlepszych lekarzy

Dr. Luiz Schnirman
Choroby wewnętrzne (serce, płuca, wątroba, żołądek). Choroby kobiece. Żylaki i hemoroidy leczy się radykalnym sposobem, bez zastrzyków i bez operacji. Najnowsza aparatura elektryczna do leczenia newralgii, zapaleń, paraliżu, reumatyzmu itd.
Edificio Tacla, Pr. Generoso Marques, 20—1. piętro. Sale 11-12 A 12 A Telefon 2554. Godziny przyjęć: 10-11, 2-5, 19-21. Rezydencja: rua 24 de maio 80 — telefon 153.
Klinika nocna dróg moczowych
Radykalne leczenie chorób wenerycznych przy kontroli laboratorium medle wyboru zainteresowanego i egzamin uretroskopijny. Od 19 do 21.

WIADOMOŚCI POLSKIE

Okupanci nie dowierzają sobie wzajemnie

Londyn. Polska Agencja Telegraficzna PAT w Londynie donosi, że moskale ściągają wielkie ilości wojska na ziemie polskie i obsadzają linię rzek Bug i San, wzdłuż których najeźdźcy podzielili się byli przed rokiem polską zdobyczą. Wiadomość tę przynoszą uchodźcy, którzy zdołali przedostać się z ziem polskich do Bukaresztu. Podobne ruchy wojsk dają się zauważyć w lasach karpackich, wzdłuż granicy z Węgrami i Słowacją. Moskale ukryli tam znaczne oddziały zmotoryzowane.

Berlin. Ze źródeł niemieckich nadchodzi wiadomość, że władze okupacyjne na ziemiach polskich zakazały wykonywania w teatrach i na miejscach publicznych dzieł muzycznych wielkiego twórcy, Fryderyka Szopena.

Lotnicy polscy

Londyn. W czasie od 1 do 20.9, eskadry polskie w Anglii zestrzeliły 120 samolotów niemieckich, które atakowały Londyn. Generał Sikorski, naczelny wódz wojska polskiego udekorował za znakomity ten wynik 20 lotników polskich, z których 16 otrzymało najcenniejszą polską odznakę za waleczność, mianowicie krzyż „Virtuti Militari", ustanowiony przez ostatniego króla polskiego Stanisława Augusta przed blisko 200 laty. Podczas uroczystości przypinania odznak na piersiach dzielnych lotników, nastąpił alarm, spowodowany przez nalot niemiecki na stolicę WBrytanii. Przerwano uroczystość, lotnicy pospieszyli do maszyn, aby odeprzeć wroga, a po ukończonym boju dopełniono też uroczystości. Komendant jednej z eskadr opisał przed gen. Sikorskim, jak 5 polskich maszyn stoczyło walkę z formacją nieprzyjacielskich „Dornierów". Nad bombowcami unosiło się sto Messerschmidtów, jako osłona. Piątka polska wsunęła się między te dwie ławice, dolną i górną, i tak poczęła kiereszować wroga, że niemcy rzucili się do ucieczki. W jednym tylko dniu, mianowicie 26.9, lotnicy polscy strącili 14 niemieckich samolotów. Owego to triumfalnego dnia król Jerzy VI przybył na polskie lotnisko, aby pogratulować Polakom tak znacznych czynów i zwycięstwa.

W powietrzu

Londyn. Jedna z polskich eskadr lotniczych stoczyła walkę z formacją nieprzyjacielską w liczbie koło stu samolotów, z których zestrzeliła mniej więcej trzecią część, wykazując tym sposobem wartość współpracy polskiej w toczącej się wojnie.

Londyn. Słynna już polska eskadra powietrzna nr. 303 zestrzeliła w sobotę ośm nieprzyjacielskich samolotów myśliwskich.

Tradução

Londres, (A.P.) A agencia telegraphica poloneza, em Londres, diz que refugiados vindos de Bucarest informam ter observado concentração em massa de tropas sovieticas ao longo dos rios Bug e San, formando uma linha de defesa entre a Alemanha e a Polonia russa. Essas mesmas fontes informam ainda que ha identicas concentrações de forças mecanizadas, „camoufladas", nas florestas existentes ao longo da fronteira dos Sub-Carpathos e da Ruthenia.

Berlim (UP, americ.) A ag. alemã recebeu telegrama de Cracovia, que as autoridades de ocupação na Polonia prohibiram executar em publico as obras do Frederico Chopin.

Londres (Reuter, ingl). De 1 a 20.9 as esquadrilhas polonésas abateram 120 aviões alemães, no ataque a Londres. Nesta ocasião, o general Sikorski, comandante em chefe das forças polonesas, condecorou 20 aviadores poloneses, dos quais 16 foram distinguidos com a mais valiosa condecoração polonésa „Virtuti Militari", institutida no seculo 18. Durante a cerimonia da entrega das condecorações, sóou o alarme aéreo, produzindo uma interupção de áto, visto como os aviadores tiveram de levantar vóo para a luta no ar, terminando tudo, a seu regresso ao campo, depois do combate. Em conversa com o General Sikorski, o comandante de uma das esquadrilhas descreveu, como cinco aviões polonéses de caça, atacaram uma formação de „Dornier" alemães. Mais alto, sobre estes voavam 100 Messerschmidt para cobrir-lhes a atuação. Os cinco aviões polonéses de caça subiram acima dos „Dornier" e assim, entre as duas formações alemães, atacaram de tal forma, que puzeram em fuga os aviões germanicos. Só no dia 26.9 os aviadores polonèses abateram 14 aviões alemães. Nesse mesmo dia triunfal, o Rei Jorge VI visitou a base aérea polonésa, felicitando os aviadores polonéses por suas façanhas e vitorias.

Londres (Havas, fr.) Uma esquadrilha polonesa travou combate com uma formação inimiga de cerca de cem aviões, dos quais foram abatidos a terça parte mais ou menos, ficando demonstrada a eficiencia da cooperação das forças polonesas nesta guerra.

Londres (Reuter, ingl.) A celebre esquadrilha polonesa Nro. 303 abateu sabado oito aviões alemães de caça.

Maszyny do pisania i kalkulacyjne używane i nowe, marki Royal i Hermes.
Kasy ogniotrwałe.
Archiwa — Kartoteki
Adres: Kurytyba Rua Barão do Serro Azul. 44 (sobrado)
ANTONIO KLIMKIEWICZ.

Dr. Bronisław Ostoja Roguski
Dr. Vidal da Fontoura
ADWOKACI
Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych
PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE SPRAWY Z INTERIORU
Przy biurze — Tłomacz urzędowy
Biuro—Praça Tiradentes, 509, 2-e piętro Od 9—11— i od 3—6

Robactwo
CRESOS — jest środkiem leczniczym bardzo aktywnym, skoncentrowanym, ekonomicznym przeciw robactwom.
CRESOS — jest produktem Departamentu Weterynaryjnego LABORATORIUM RAUL LEITE S/A.
Na sprzedaż w depozytach Laboratorios Raul Leite S/A., Rua Mons. Celso, 219, Curitiba — lub Praça 15 de Novembro 42, 1oA. Rio.

CASA LUNAR
Baczność! Dla kupców w interiorze mam duży zapas ubrań dla dorosłych i dzieci, jak też wielki wybór towarów krajowych i zagranicznych. **Dla kupcow duży rabat.** Wielki wybór galanterii męskiej i damskiej, koszule, pończochy, skarpetki, parasolki, chusteczki, fartuszki, kapelusze, trykoty i wiele, wiele innych rzeczy.
Skład znany na całą Paranę
CASA LUNAR — Israel Krieger
Rua Riachuelo, 148 Kurytyba

Hołd niemiecki
dla bohaterstwa żołnierza polskiego

Pismo niemieckie „Detusche Zeitung", wychodzące w Santiago, stolicy Chile, drukuje serię artykułów o najeździe niemieckim na Polskę. Przegląd ten jest stronny, prawdziwie nazystowski —niemniej w jednym z ustępów czytamy tam takie zdania:

„Wydaje się nadzwyczajnym, a jednak jest prawdą, nasz przeciwnik wydaje się nam godnym szacunku, nietylko ponieważ podobnie jak my jest wojowniczy, lecz również ponieważ bije się za sprawę, która dlań jest szlachetną, aczkolwiek nie rozumie dobrze, iż jest poruszany nić ni polityki angielskiej, która wykorzystuje go jako element walki przy którego pomocy stara się osiągnąć małostkowe, nikłe i wątpliwe cele. Przeciwnik ten jest waleczny, przecież są to potomkowie Kościuszki, których mamy przed sobą. Staramy się zapomnieć o strasznych morderstwach niemców, które przyśpieszyły wybuch wojny i jedynie pamiętamy, że na polu bitwy, na którym mierzą się jedynie prawdziwi mężczyźni, zasługujemy wzajemnie na szacunek i cześć".

Postawa żołnierza i ludu polskiego znajdują nie po raz pierwszy pochwałę w ustach nieprzyjacielskich. Polska przetrwa też w boju chwile straszliwych prób i — zwycięży, bo sam wróg daje świadectwo, iż taki naród jest niepokonany.

O jornal alemão "Deutche Zeitung" editado em Santiago do Chile está a publicar uma série de artigos sobre a campanha da Polonia. Esses comentarios, não é preciso dizer, caraterizam-se por serem extremamente tendenciosos o que entretanto não constitue impecilho para que fosse publicado o seguinte: „Parecenos extranho, porém forçoso se torna reconhecer que o nosso inimigo è digno de admiração não só por ser um povo guerreiro como nós mas tabem porque bate-se por uma cousa nobre para ele, apesar de não comprehender que é instrumento de uma politica inglesa que o explora esperando com a sua ajuda alcancar um fim baixo e duvidoso. O inimigo que temos pela frente é valente pois descende do mesmo tronco de Kościuszko. Procuramos esquecer os terriveis crimes praticados sobre os alemãis o que exatamente precipitou o desencadeamento das hostilidades, para nos lembrar apenas que no campo da luta, no qual medem-se unicamente os varões, merecemos de parte a parte admiração e homenagem".

A atitude do soldado polonés não foi pela primeira vez que mereceu elogios por parte do adversario. A Polonia resistirá atravez dos dias da provação e vencerá pois o proprio inimigo confirma que um povo assim é invencivel.

WOJNA

Berlin. Hitler i Mussolini mieli nowe osobiste spotkanie w przesmyku Brenner, na granicy italsko-niemieckiej. Towarzyszyli im ministrowie spraw zagran. Obaj „wodzowie" odbyli podróż w pociągach pancernych, zbrojnych w armaty przeciw-powietrzne, a samoloty myśliwskie niemieckie i włoskie latały przez cały czas nad górską stacyjką, jak długo trwała narada osi Berlin-Rzym. Nie wiadomo, jaki był prawdziwy cel tego spotkania. Zaraz po konferencji, kiedy Mussolini z zięciem swym Ciano wrócił do Rzymu, czekający tam minister hiszpański Serrano Suner wziął samolot i wyjechał do Madrytu.

Rzym. Mówią tutaj, że Mussolini i Hitler omawiali następujące punkty w czasie spotkania się w przełęczy Brenneru: 1) Wciągnięcie Rosji sowieckiej do osi; 2) Położenie Hiszpanii wobec toczącej się wojny; 3) Jak zarządzić wojnę błyskawiczną przeciw Anglii na wszystkich frontach.

Waszyngton. Rząd Stanów Zjedn. ogłosił mobilizację sił morskich oraz rezerw lądowych, powołując pod broń 27 tysięcy chłopa. Nie podano urzędowego objaśnienia, dlaczego ta mobilizacja nastąpiła. W kołach dobrze poinformowanych panuje przekonanie, że krok ten został spowodowany przez rosnące naprężenie w stosunkach z Japonią.

Ateny. Rośnie stale naprężenie w stosunkach między Włochami i Grecją, wzdłuż granicy z Albanią gromadzą się wojska. Wedle nowej mody, do pierwszego ataku idą dzienniki; pisma włoskie poczynają używać w stosunku do Grecji grubych słów z przed epoki Odrodzenia i stawiają żądanie, aby Grecja zajęła jasne stanowisko i przestała służyć kupcom angielskim. Na to Grecy odpowiadają, że wolą służyć kupcom brytyjskim, aniżeli italskim „lazaronom". Zwada w tym stylu ma cechy istotnie homerydkie.

Tradução

Berlim (UP, am.) Hitler e Mussolini, acompanhados pelos seus ministros do exterior, tiveram um novo encontro pessoal em Brenner, na fronteira italio-teuta. Ambos os chefes fizeram a viagem nos trens blindados e aviões de caça patrulhavam os ares do lugarejo nas montanhas, emquanto durou a conferencia do eixo Berlim-Roma. Ignoram-se os verdadeiros objetivos da entrevista do „fuhrer" com o „duce". Depois da conferencia, o ministro espanhol Serrano Suner voltou por avião a Madrid.

Roma (A.N. Brasil) A proposito do encontro no Passo de Brener entre os srs. Mussolini e Hitler, afirma-se que foram discutidos os seguintes pontos: 1) Inclusão da Russia no eixo; 2) Posição da Espanha em face da guerra; 3) Rapida ofensiva contra a Gran-Bretanha em todas as frontes.

Washington (UP, am.) O governo decretou a completa mobilisação das forças da Marinha e corpos de reserva da Armada ao chamar 27.000 homens aos serviços activos. Não foi officialmente dada a razão da medida adoptada, porém nas fontes geralmente bem informadas se affirma que tal medida se deve á crescente tensão entre os Estados Unidos e o Japão.

Atenas (UP., am.) Cresce a tensão entre a Italia e a Grecia. A ofensiva verbal da imprensa peninsular contra este pais, usa de palavrões dantes da Renascença e é acompanhada de concentrações sempre crescentes de tropas do sr. Mussolini na Albania Os jornais italianos exigem que a Helade se defina e deixe servir aos comerciantes da City. A imprensa grega replica que è mais digno dos filhos dos helénos servir os comerciantes britanicos, de que tornar-se escravos de „lazzaronis". A polémica é mantida num estilo, deveras homerico.

NA KRÓTKIEJ FALI

Prezydent republiki Getulio Vargas przybył samolotem do Belem w stanie Pará, z wizytą do całej kotliny amazońskiej. — Dawny zamek cesarskiej rodziny brazylijskiej we francuskiej Normandii został zajety przez niemieckich okupantów. W zamku jest mnóstwo dokumentów, dotyczących historii naszego kraju. — Pani Helena Sławińska, z domu Porto Carreiro, z jednej z najbardziej znanych rodzin brazylijskich, zamężna za konsulem generalnym Rzplitej w Brukseli, znajduje się na uchodźtwie w Paryżu, a mąż jej został popędzony jako jeniec wojenny do obozu niewolników w Rzeszy. — Rząd angielski uległ częściowej reorganizacji, przy czym dawniejszy premier Chamberlain ustąpił i usunął się w zacisze życia domowego. — W 1-szym roku wojny niemcy stracili przeszło 4 i pół tysiąca samolotów i 15 tys. lotników, jak oświadczył gen. Sikorski. — Minister marynarki wojennej Stanów Zj., płk. Knox oświadczył, że kraj jego jest gotów do walki na obu oceanach i na polach bitew. — Winston Churchill przemawiał w Izbie Gmin, podkreślając ponownie w mocnych słowach pewność zwycięstwa Sprzymierzonych. — Berlin doznał straszliwego bombardowania, które trwało 5 godzin. Mnóstwo rannych i zabitych, wybuchły wielkie pożary. — Pokrajana Rumunia doznała nowego ciosu: weszły do niej wojska niemieckie, za zgodą bezsilnego rzadu w Bukareszcie. — Naloty niemieckie na Londyn straciły w ostatnich dniach na sile.

Ondas curtas

O presidente Getulio Vargas acha-se em Belem do Pará, aonde chegou por avião, em visita a região amazonica.—O ant. castello da familia imperial brasileira na França (Normandia) foi requisitado pelos ocupantes alemãis. Os archivos do castello contem valiosos documentos para a historia do nosso pais.—A snra Helena Porto Carreiro Sławińska, brasileira de uma das mais ilustres familias do nosso pais, esposa do consul geral da Polonia em Bruxelas, Belgica, está refugiada em Paris e seu esposo encontra-se como prisioneiro de guerra no Reich. — Ficou reorganisado o governo ingles e o ant. 1-o ministro Chamberlain retirou-se a vida privada. — Durante o 1-ro ano de guerra, os teutos perderam 4.581 avioes e 15 mil aviadores, segundo declarou gen. Sikorski. — O ministro da marinha de guerra nos EU., coronel Knox afirmou que seu pais tem bastante força para combater em dois oceanos e nos campos de batalha. — Na Camara dos Comuns falou Winston Churchill afirmando em palavras cheias de vigor, sua fé na vitoria dos aliados. — Berlin sofreu o mais terrivel bombardeio, que durou 5 horas. Ha muitos mortos, feridos e grandes incendios na capital alema. — A desmembrada Rumania sofre mais um revez: está sendo ocupada pelas tropas teutas, com consentimento do seu impotente governo. — Continua a decrescer de intensidade a ofensiva germanica sobre Londres.

Co rzekł Churchill

Churchill powiedział w ostatniej mowie, że WBrytania jest na najlepszej drodze do zwycięstwa, lecz równocześnie ponowił poprzednie ostrzeżenia, że nie minęło jeszcze niebezpieczeństwo najazdu niemieckiego na Anglię. Najważniejsze punkty z jego mowy: 1) Hitler trzyma pół miliona ludzi z potrzebną liczbą łodzi i ekwipunku, gotowych do rzucenia się na Anglię. 2) Trój-przymierze jest skierowane głównie przeciw St. Zj., lecz godzi ono i w Sowiety. 3) Anglia otworzy z powrotem dostęp przez Birmanię dla Czang-Kai-Szeka, wojującego przeciw japończykom o wolność Chin. 4) Od bomb niemieckich zginęło dotychczas w Anglii 8 i pół tysięcy ludzi a 13 tys. jest rannych. Niemcy musieliby prowadzić jeszcze przez 10 lat nieustanne ataki, aby zburzyć Londyn.

Tradução

Londres (United Press) — O primeiro ministro, Churchill, no mais otimista dos discursos que já pronunciou declarou que a Gran-Bretanha estava mais proxima do que nunca da vitoria, porém, reiterou suas anteriores advertencias de que o perigo de uma invasão alema continua sendo uma possibilidade latente. Os pontos principais do discurso foram os seguintes: 1. Hitler tem 500.000 homens e barcaças e equipamentos diversos, prontos para a invasão. 2. A aliança triplice e dirigida principalmente contra os Estados Unidos porem é tambem contra os Soviets. 3. Confirmou que a Gra-Bretanha reabrirá a róta de Birmania. 4 Ate sabado ultimo, o total das vitimas causadas pelos raides alemães sobre a Gra-Bretanha era de 8.500 mortos.

Wspomnienie pośmiertne

Dnia 6. kwietnia 1940 zmarła
śp. Wiktoria Pykosz
w wieku 84 lata, a niezadługo, bo 12 lipca zmarł jej mąż
śp. Jan Pykosz
w wieku 88 lat. Oboje zostali zaopatrzeni św. Sakramentami. Śp. Pykoszowie przybyli do Brazylii przed 57 laty i wywodzili się z powiatu Dębowiec w Małopolsce. Zamieszkali najpierw w Rio Vermelho stan Sw. Kat., poczem przesiedlili się do kolonii Tarumá w Paranie, w której to miejscowości byli jednymi z pionierów. Stamtąd przenieśli się do Mafry i tu strudzonych małżonków zabrała śmierć nieubłagana. Pozostawili po sobie w smutku dwóch synów, cztery córki oraz 44 wnuków i 38 prawnuków. Niech odpoczywają w pokoju.
RODZINA PYKOSZÓW
Tarumá, st. Parana.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Alfaiataria A.B.C. e Fabrica de Roupas Feitas
Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin. Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, brimów linho oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzn, chłopców
SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA
Kurytyba, P. Tiradenets 5, róg placu Gen. Marques. Tel. 2621